

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/160/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8820202447
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 03. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2021:8820202447.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudcom JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletej B. M., G.. X.X.XXXX, M.I. M. M., G.. XX.X.XXXX, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, na návrh matky: M. M., G.. XX.X.XXXX, K. C.. G. XXX/X, M., za účasti otca maloletej B.: M. M., G.. XX.X.XXXX, K. V. XXX/XX, Z. G. E. a Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, o zrušenie ústavnej starostlivosti a o úprave rodičovských práv a povinností, t a k t o

rozhodol:

I. Súd z r u š u j e ústavnú starostlivosť u maloletých detí M., B., G.. X.X.XXXX Q. M., G.. XX.X.XXXX nariadenú rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/139/2019-29 zo dňa 27.8.2019.

II. Z v e r u j e maloleté deti B. M., G.. X.X.XXXX a M. M., G.. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky.

III. Otec sa z a v ä z u j e platením výživného na maloletú B. M., G.. X.X.XXXX vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu, ktoré výživné je otec p o v i n ý platiť vždy do 25.dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky počnúc právoplatnosťou rozsudku.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka sa podaným návrhom domáhala vydania rozhodnutia, ktorým by súd zrušil ústavnú starostlivosť u jej maloletých detí, deti zveril do jej osobnej starostlivosti a otca maloletej B. zaviazal platením výživného. V návrhu uviedla, že vedie usporiadaný život, má vhodné bytové podmienky, preto je schopná postarať sa o maloleté deti.

2. Otec maloletej B. sa vo veci nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil.

3. Kolízny opatrovník doporučil návrhu matky vyhovieť. Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou ponechala vec na rozhodnutie súdu podľa vykonaného dokazovania.

4. Súd vykonal dokazovanie výsluchom matky, oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to lustráciou rodičov v Sociálnej poisťovni, správami Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, správou R. O. V. Q. P. Z. G. E., pripojenými spismi tunajšieho súdu sp.zn. 6P/139/2019, 5Pc/21/2019 a zistil tento skutkový stav veci:

5. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 6P/139/2019-29 zo dňa 27.8.2019 bola u maloletých detí M., B., G.. X.X.XXXX Q. M., G.. XX.X.XXXX nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa má

vykonávať v R. O. V. Q. P. Z. G. E.. Rodičia boli zároveň zviazaní platením výživného na maloleté deti vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrovanie nepľnoleté dieťa. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť 3.10.2019.

6. V súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 5Pc/21/2019 bol dňa 16.7.2020 vyhlásený rozsudok, ktorým bolo určené, že M. M.Q., G.. XX.X.XXXX nie je otcom maloletého M. M., G.. XX.X.XXXX pochádzajúceho z matky M. M., G.. XX.X.XXXX. Právoplatnosť rozsudku nastala dňom 5.9.2020.

7. Matka vo svojej výpovedi uviedla, že na jej strane došlo od nariadenia ústavnej starostlivosti u maloletých detí k podstatnej zmene pomerov. Matka býva v spoločnej domácnosti s priateľom v rodinnom dome v M.. O obe maloleté deti sa riadne stará osobne od júla 2020. Starostlivosť zvláda, deti sú u nej spokojné a šťastné. Dcéra je žiačkou X. P. základnej školy. Syn je v celodennej starostlivosti matky, zatiaľ predškolské zariadenie nenavštevuje. Matka je zamestnaná na dohodu o vykonaní práce s príjmom 214,83 eur mesačne. Pracuje ako O. A. Z. C. G. J. Š.. Jej priateľ je poberateľom invalidného dôchodku vo výške 379,10 eur. Popri bežných nákladoch na stravu, ošatenie, hygienické potreby, musia platiť inkaso vo výške 89,- eur mesačne. Maloleté deti s priateľom matky vychádzajú veľmi dobre, majú pekný vzťah. Otec maloletú B. nijako nekontaktuje, nejaví o ňu žiaden záujem.

8. Kolízny opatrovník v písomnej správe uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 6P/139/2019 zo dňa 27.08.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť 03.10.2019, bola u maloletých detí B., nar. XX.XX.XXXX a M., nar. XX.XX.XXXX M. nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonáva v R. O. V. Q. P. Z. G. E.. Maloleté deti sú od 21.07.2020 pri ich matke M. M., G.. XX.XX.XXXX na pobyte v M., kde matka žije so svojim priateľom O. L.. Matka býva s priateľom v staršom rodinnom dome, ktorý pozostáva z predsiene, kuchyne, obývačky, izby na spanie, ktorú matka prerobila na detskú izbu pre maloleté deti a sociálneho zariadenia. Hygiena v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni, matka v dome udržiava poriadok a čistotu. V domácnosti je zakúpené dostatočné množstvo potravín, maloletým deťom je každý deň pripravovaná teplá strava. Maloletá B. navštevuje v tomto školskom roku X. P. J. Š. V.U. Z. M.. Dieťa dosahuje v škole dobré výsledky, príprava na vyučovanie je pravidelná. Maloletý M. je v celodennej starostlivosti matky, nakoľko nebolo možné prihlásiť ho do MŠ z kapacitných dôvodov. Matka maloletých detí sa od 1.11.2020 zamestnala ako O. A. Z. Š. B. na polovičný úväzok. Príjem matky je 214 eur mesačne. Priateľ matky maloletých detí O.N. L. je invalidný dôchodca, poberá čiastočný invalidný dôchodok v sume 369,40 eur mesačne. Rodina má výdavky na elektrinu v sume 55 eur mesačne, plyn v sume 25 eur mesačne a digitálnu televíziu v sume 27 eur mesačne. Matka maloletých detí navštevovala psychologickú ambulanciu, kde jej bola nariadená medikamentózna liečba, kvôli jej nepriaznivému psychickému stavu. V mesiaci júl matka detí navštívila psychologickú ambulanciu, kde jej bolo oznámené, že liečba liekmi už nie je potrebná, nakoľko sa jej psychický stav výrazne zlepšil. Jej psychické problémy pramenili z rodinného prostredia, v ktorom matka žila a zlého vplyvu jej rodičov. Matkin psychický stav sa upravil, nakoľko z tohto prostredia odišla. Matka prejavovala počas celého pobytu detí v Centre o deti záujem telefonicky a osobne ich navštevovala. Maloleté deti sa návštevám matky úprimne tešili. Deti trávili prázdninové pobyty pri matke v meste M.. Počas prázdninových pobytov mali maloleté deti zabezpečené všetky potreby. Matka a jej priateľ deťom poskytovali starostlivosť na primeranej úrovni. Maloletá B. Q. M. pri odchode z prázdninového pobytu pri matke plakali a nechceli odísť. Orgán SPODaSK vykonal sociálne šetrenia v domácnosti matky a jej priateľa dňa 15.12.2020 s pracovníkom R. O. V. Q. P. Z. G. E.. V čase šetrenia sa v domácnosti nachádzali maloleté deti, matka a jej priateľ, ktorý vykonával práce okolo domu. V domácnosti bolo teplo, čisto a matka sa chystala variť večeru. Maloleté deti boli čisto a vhodne oblečené. Deti hneď v úvode povedali, že pri matke a jej priateľovi im je najlepšie a nechcú od matky odísť, čo bolo vidieť aj na správaní detí, ktoré matku objímali. Správanie maloletých bolo prirodzené a pôsobili spokojným dojmom. Na základe zistených skutočností a pravidelných konzultácií s R. O. V. Q. P. Z. G. E. kolízny opatrovník súhlasil so zrušením ústavnej starostlivosti, nakoľko je v schopnostiach a možnostiach matky maloletých detí M.N. M., G.. XX.XX.XXXX poskytovať maloletým deťom starostlivosť na primeranej úrovni.

9. R. O. V. Q. P. Z. G. E. v správe uviedlo, že maloleté deti boli do ich zariadenia premiestnené najmä z dôvodu, že v rodine prebiehala sanácia a bolo vhodné deti umiestniť do zariadenia, ktoré sa nachádza v blízkosti biologickej rodiny. Biologická rodina maloleté deti od začiatku pravidelne kontaktovala. Matka vždy rešpektovala pokyny a na vopred dohodnuté stretnutia sa vždy dostavila včas. Matka počas celého obdobia bola v kontakte s profesionálnym rodičom a deťom pravidelne telefonovala. Spolupráca

matky s profesionálnou rodinou bola taktiež bezproblémová. U matky bolo badať výrazné zlepšenie. Na stretnutie dňa 12.8.2019 prišla matka s partnerom, s ktorým dodnes žije v meste M.. Matka počas celého procesu návratu detí do rodiny pravidelne navštevovala psychológa. Deti absolvovali viacero pobytov v domácnosti matky a jej druhu. Odo dňa 21.7.2020 sú deti na dlhodobom pobyte u matky. Počas tohto pobytu pracovníci CPPR s pracovníkmi úradu práce vykonali viacero návštev v ich domácnosti, pri ktorých neboli zistené žiadne nedostatky. Deti svoju matku ľúbia a opakovane sa vyjadrili, že chcú ostať žiť s ňou a jej druhom. Matka sa momentálne dokáže postarať o obe deti. Maloletý M. má krásny vzťah aj s partnerom matky. Vníma ho ako vzor. B. sa teší z pozornosti, ktorú jej s láskou dávajú obaja. Aj začlenenie B. do nového školského kolektívu bolo bezproblémové. Deti pôsobia veľmi spokojným dojmom. Sú zdravé a nič im pri matke nechýba.

10. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou vyplýva, že M. M.Q. je vedený v evidencii uchádzačov o zamestnanie od 25.11.2019 doposiaľ. Z úradu poberá dávku pomoci v hmotnej núdzi naposledy vo výške 66,30 eur.

11. Podľa § 55 ods. 3 Zákona o rodine, súd zruší ústavnú starostlivosť najmä vtedy, ak maloleté dieťa možno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti alebo ak zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

12. Ústavná starostlivosť ako forma náhradnej starostlivosti zaniká buď priamo zo zákona, alebo právoplatným rozhodnutím súdu. Dôvodom zrušenia ústavnej starostlivosti je buď nástup možnosti niektorej formy náhradnej osobnej starostlivosti, alebo zánik dôvodov, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená. Za zánik dôvodov, pre ktoré bola ústavná starostlivosť nariadená, treba rozumieť odstránenie nedostatkov vo výchovnej spôsobilosti tých, ktorým starostlivosť o dieťa primárne patrí, teda rodičov, alebo tiež len niektorého z nich, resp. aj odstránenie alebo prinajmenšom potlačenie príčin, pre ktoré osobná starostlivosť o dieťa pred nariadením ústavnej starostlivosti nebola na požadovanej úrovni. V danom prípade mal súd za preukázané, že pominuli dôvody nariadenia ústavnej starostlivosti nad maloletými deťmi. V čase rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti rodičia maloletých detí nemali vytvorené vhodné podmienky na poskytovanie primeranej osobnej starostlivosti. Otec sa o deti žiadnym spôsobom nezaujímal, matka nemala zabezpečené vhodné bytové a sociálne podmienky. Na strane matky maloletých detí došlo k podstatnej zmene pomerov. Má vytvorené vhodné bytové podmienky, je zamestnaná s pravidelným mesačným príjmom. Deťom zabezpečuje potrebnú starostlivosť od mesiaca júl 2020, kedy boli maloletí uvoľnení na pobyt v jej domácnosti. Od tej doby boli vykonávané šetrenia v rodine, ktoré potvrdili, že matka je spôsobilá o deti sa postarať a maloletí sú v jej domácnosti spokojní a šťastní. S poukazom na vyjadrenie matky, správy kolízneho opatrovníka a R. O. V. Q. P. Z. súd u maloletých detí zrušil ústavnú starostlivosť, nakoľko zanikli dôvody, pre ktoré bola nariadená.

13. Podľa § 36 ods. 1 Zákona o rodine rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ustanovenia § 24, § 25 a § 26 sa použijú primerane.

14. Podľa § 62 ods. 1 - 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

15. V súdnom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp.zn. 5Pc/21/2019 bolo určené, že M. M., G.. XX.X.XXXX nie je otcom maloletého M. M., G..XX.X.XXXX. Maloletý M. nemá v rodnom liste uvedeného otca. Rodičia maloletej B. nežijú v spoločnej domácnosti a spoločne nezabezpečujú jej výchovu a výživu dcéry, preto súd upravil výkon ich rodičovských práv a povinností. S prihliadnutím na skutkový stav zveril maloletú B. do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal platením výživného.

16. Pri určení výšky vyživovacej povinnosti rodiča súd vychádzal z veku dieťaťa a jeho odôvodnených potrieb a taktiež zo zárobkových a majetkových pomerov povinného rodiča, jeho možností a schopností

pracovať, dosahovať príjem. Podľa správy úradu práce je otec maloletej B. ako nezamestnaný evidovaný na úrade práce a jeho príjem pozostáva z dávky v hmotnej núdzi. Vzhľadom na jeho zárobkovú situáciu ho súd zaviazal platením minimálneho výživného vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrované nepĺnoleté dieťa podľa osobitného predpisu. V súčasnej dobe minimálne výživné činí 29,42 eur mesačne a určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. Podľa Zákona o rodine je každý rodič povinný aspoň v minimálnej miere podieľať sa na zabezpečení výživy a výchovy maloletého dieťaťa.

17. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.